

MÓDSZERTANI FÜZETEK

SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK / SZOLGÁLTATÁSOK TÉRÍTÉSI DÍJÁNAK
MEGÁLLAPÍTÁSI SZABÁLYAI
A MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET INTÉZMÉNYEIBEN

SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ

2024. FEBRUÁR 12.

Felelős kiadó:
Madár Csaba módszertani vezető

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Országos Módszertani Munkacsoport

Cím: 1011 Budapest, Bem rkp. 28.

Tel.: +36 70 6517598

E.mail: modszertan@maltai.hu

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület

Cím (székhely): 1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60.

Adószám:19025702-2-44 Bankszámlaszám11784009-20005320

MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT

Jogsabályok.....	3
Információk, tájékoztatások.....	3
A személyi térítési díj megállapításának folyamata	4
Fogalmak	4
Személyi térítési díj megállapításának kiinduló pontjai	5
A térítési díj megfizetésére kötelezettek köre:	5
A személyi térítési díj típusai.....	6
Vizsgálatok.....	7
Önköltséggel azonos összegű személyi térítési díj megfizetése	8
Intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díj megfizetésének vállalása	9
Intézményi és személyi térítési díj közötti különbözet egy része megfizetésének vállalása	9
Jövedelemvizsgálat folyamata.....	10
A jövedelem vizsgálata	11
Jövedelemnyilatkozat vizsgálatához.....	11
Személyi térítési díj számítása jövedelemvizsgálattal.....	12
Vagyonvizsgálat	15
Jelentős pénzvagyron vizsgálata.....	15
Jelentős ingatlanvagyon vizsgálata.....	15
Személyi térítési díj felülvizsgálata.....	16
Értesítés.....	17
A személyi térítési díj csökkentés vagy elengedés gyakorlásának folyamata	18
A fizetendő térítési díj megállapításának egyéb szabályai	19
Távolléti díj	19
Szükség esetén az ellátottak részére nyújtott pénzbeli keret biztosítása.....	20
Ellátmány támogatott lakhatás igénybevétele esetén.....	20
Költőpénz a bentlakásos intézményekben.....	20
Gyógyszerköltség, egyedi szolgáltatások, beruházási igények költségei	21
Gyógyszer és gyógyászati segédeszközök költsége.....	21
Eseti térítési díj.....	22
Egyedi igények.....	23
Jogorvoslat.....	24

Mellékletek.....	25
Nyilatkozat intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díj megfizetéséről	25
Nyilatkozat személyi térítési díj és intézményi térítési díj különbség részben / egészben történő megfizetéséről.....	26
Értesítés személyi térítési díjról	27
Számítások példatára	29
Számítási példák a havi jövedelem terhelhetőségére alapszolgáltatások esetén	29
Számítási példák bentlakásos intézmények napi személyi térítési díjára	31
Számítási példák tartós bentlakásban az ellátást igénybevevő személyi térítési díjának megállapítására	33
Számítási példák havonta fizetendő térítési díjak megállapítására:	35
Folyamatábra.....	36

Jogszabályok

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: **Szt.**)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet (a továbbiakban **SZCSM.**)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Tr.**)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybeviteléről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: **Ir.**)
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **415/2015. Korm. rend**)
- 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól (a továbbiakban: **Ptr.**)
2022. évi XXV. törvény Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről (a továbbiakban: **Kvtv.**)
- A számvitelről szóló **2000. évi C. törvény**
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: **Infotv.**)
- 2008. évi III. törvény** az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása következtében szükséges kerekítés szabályairól

Információk, tájékoztatások

[Tájékoztató szociális ellátásokról](#) 2022 (kiadta: EMMI)

[Tájékoztató a térítési díj szabályok módosulásáról](#) 2020. (kiadta: EMMI, megjelent: SZÁP, a továbbiakban **EMMI tájékoztató**)

Mintaszámítások a támogatott lakhatás térítési díj megállapításával kapcsolatban -

https://szocialisportal.hu/wp-content/uploads/2018/04/TL_teritesi_dij_szamitas.pdf 2018.
kiadta: EMMI, megjelent: SZÁP)

A személyi térítési díj megállapításának folyamata

Jelen dokumentum a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által fenntartott szociális intézmények, szolgáltatók személyi térítési díjainak megállapításáról szóló módszertani útmutató.

Módszertani Füzetünk nem vonatkozik a térítésmentesen biztosítandó szolgáltatásokra (tanyagondnoki szolgáltatás, népkonyha, közösségi ellátások, utcai szociális munka, hajléktalan személyek nappali ellátása, éjjeli menedékhely), a hajléktalan személyek részére kizárólag lakhatási és tisztálkodási lehetőséget biztosító ellátásokra, továbbá a Gyvt. által szabályozott gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményekre, szolgáltatásokra.

Fogalmak

Szolgáltatási önköltség (a továbbiakban: **önköltség**): a szolgáltatás kapcsán felmerült ráfordítások egy szolgáltatási egységre (ellátási nap, szolgáltatási óra, szállítási kilométer) számított pénzben kifejezett értéke

Megállapított intézményi térítési díj: a fenntartó döntése alapján a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális szolgáltatások ellenértékeként egy szolgáltatási egységre megállapított díj összeg

Jövedelem: a nagykorú ellátást igénybevevő igazolható, havi rendszeres jövedelme, illetve a kiskorú igénybevevő családjának egy főre jutó igazolható havi jövedelme

Jövedelemkorlát: a jövedelemvizsgálattal megállapított személyi térítési díj esetén a havonta fizetendő térítési díj jövedelemvizsgálattal meghatározott legmagasabb mértéke – szociális alapszolgáltatások, nappali és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények esetén a Szt. 116. § (3) bekezdése és 117. § (1) bekezdése szerint, de legfeljebb az intézményi térítési díj összegéig

Jövedelemhányad: tartós bentlakásos intézményi ellátás (ápolást, gondozást nyújtó, rehabilitációs célú intézmények, támogatott lakhatás, lakóotthon) esetén az ellátásért fizetendő személyi térítési díj jövedelem- és vagyonvizsgálattal meghatározott legmagasabb mértéke, amennyiben nem éri el vagy nem haladja meg az intézményi térítési díjjal megegyező összeget a Szt. 117. § (2) bekezdése szerint

Szociális vetítési alap: Korábban a nyugdíjminimum összege alapján kerültek számításra egyes szociális ellátások, 2023-tól használjuk a szociális vetítési alapot. A szociális vetítési alap összege 2023-ban a költségvetési törvényben került megállapításra, 2024-től a Ptr-ben kell keresni (Szt. 132. §. (1) d) pont → Ptr. 7. § (1) bek.). 2024. január 1-től a vetítési alap összege: 28 500 Ft

Jelentős pénzvagyron: az ellátott pénzeszközeinek (készpénz, számlapénz, lekötött betétek stb.) azon hányada, amely meghaladja az intézményi térítési díj egy évi összegét

Jelentős ingatlanvagyron: az ellátást igénybevevő tulajdonában álló ingatlan, valamint az ingatlanon fennálló vagyoni értékű jog, melynek értéke meghaladja a szociális vetítési alap negyvenszeresét

Személyi térítési díj: az ellátást kérelmező / igénybevevő jövedelmének és vagyonának vizsgálata, vagy az intézményi térítési díj vállalása alapján az intézményvezető által egy szolgáltatási egységre megállapított térítési díj

Eseti térítési díj: az intézmény / szolgáltató alapfeladatát meghaladó szolgáltatás nyújtására megállapított esetenként vagy havonta fizetendő költségtérítési díj

Költőpénz: a tartós bentlakásos ellátást igénybevevő személyes szükségleteinek kielégítéséhez rendelkezésre álló készpénz

Ellátmány: a támogatott lakhatást igénybevevő számára a szükségleteik egyéni vásárlás keretében történő fedezésére fordítható, együttélés szabályaiban meghatározott összeg

Letét: ápolást, gondozást nyújtó intézményben élő ellátott készpénzének kezelését maga vagy törvényes képviselője az intézményre bízta, melyet a fenntartó régió letét formájában kezel

Tartási kötelezettség: amennyiben a Ptk. eltérően nem rendelkezik, az egyenesági rokonokat terheli egymással szemben

Térítési díj megfizetésére kötelezett személy: az Szt. által meghatározott, térítési díj fizetésére kötelezett személyek

Személyi térítési díj megállapításának kiinduló pontjai

A személyi térítési díj az ellátást, szolgáltatást igénybe vevő, illetve a helyette fizetésre kötelezett, vagy a személyi térítési díj megfizetését önként vállaló személy által a személyes gondoskodás igénybevétele fejében ténylegesen megfizetett összeg, amely az igénybe vevő jövedelmi helyzete, illetve a térítési díjat megfizető személy önkéntes vállalása alapján kerül megállapításra.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokért térítési díjat kell fizetni (Szt. 114. § (1) bek.).

Egyházi fenntartó esetében a fenntartó állapítja meg és vizsgálja felül a személyi térítési díjat. A fenntartók a személyi térítési díjjal kapcsolatos döntéseket jellemzően az intézményvezetőkre ruházzák át, mely delegált feladatot az intézményvezetői megbízásban, SzMSz-ben és az intézményvezető munkaköri leírásában szükséges rögzíteni. Felelősség szempontjából az intézményvezető nem saját, hanem a fenntartó nevében hozza meg döntését. Mivel a fenntartó Szt. szerinti hatás- és felelősségi körében biztosítja az intézmény gazdálkodásának és működésének törvényességét, ezen belül szabályoznia kell a térítési díjak megállapításának, felülvizsgálatának és megfizetésének rendjét, illetve rendszeresen ellenőriznie kell a személyi térítési díjak megállapításának, megfizetésének jogszerűségét.

A továbbiakban az általános gyakorlat alapján az intézményvezető delegált hatáskörében ismertetjük a személyi térítési díjjal kapcsolatos szabályokat.

A térítési díj megfizetésére kötelezettek köre:

Megfizetésre kötelezett személy lehet (Szt. 114. § (1) bek.):

- az ellátást igénybe vevő jogosult,
- a szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő,
- a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja a szociális vetítési alap két és félszeresét,
- a jogosult tartását szerződésben vállaló személy,
- a jogosult tartására bíróság által kötelezett személy

Térítési díjat megfizető más személy

Amennyiben a térítési díj egészét, vagy egy részét nem az ellátott/törvényes képviselője fizeti meg:

- a térítési díjat megfizető más személy írásban nyilatkozatot tesz vállalásáról, vagy
- az intézményvezető a térítési díjat megfizető más személlyel külön köt szerződést a megállapítás és megfizetés feltételeire vonatkozóan, valamint
- a más személy által történő megfizetés tényét, feltételeit rögzítik az igénybevevővel/törvényes képviselővel kötött Szt. 94/C. § (1) bekezdés szerinti megállapodás térítési díj megállapításáról és megfizetéséről szóló fejezetében.

Az intézményvezető a térítési díjat megfizető más személyt a nyilatkozatban vagy külön szerződésben tájékoztatja a fizetendő térítési díj összegéről vagy mértékéről, a vállalás időtartamáról, illetve a megfizetés és megszűnésének szabályairól, jogorvoslati lehetőségekről.

Tartási vagy öröklési szerződés esetén

Amennyiben az ellátásra jogosult személy tartási vagy öröklési szerződést kötött, a térítési díj fizetésére a tartást és gondozást szerződésben vállaló a kötelezett. Ebben az esetben a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal azonos összegű (Tr. 2. § (3) bek.).

Javasolt a kérelemben feltenni a kérdést, hogy rendelkezik-e a jogosult az említett szerződéssel, mely az aláírásával tekinthető nyilatkozatnak. Ha a nyilatkozat szerint rendelkezik vele, az intézményvezető kérje mellékelteként a szerződést, és vizsgálja meg, hogy valóban tartásról és gondozásról szól-e. Ha igen, az intézményvezető külön megállapodást köt a fizetésre kötelezett személlyel, melyhez csatolja a szerződés másolatát, valamint ezt a tényt rögzíti az ellátást igénybevevővel kötött megállapodásban is.

A személyi térítési díj típusai

- az önköltséggel megegyező összegű,
- az ellátott és/vagy más személy általi vállalás alapján az intézményi térítési díjjal megegyező összegű,
- az ellátott és/vagy más személy általi vállalás alapján a jövedelemből megállapított személyi térítési díj és intézményi térítési díj közötti különbséget egy részével történő kiegészítésével,
- ellátott helyett a tartási vagy öröklési szerződés alapján kötelezett személy által fizetendő mindenkori intézményi térítési díjjal megegyező összegű,
- az ellátott jövedelmének a vizsgálatával megállapított díj, legfeljebb a jövedelemkorlát / jövedelemhányad, illetve az intézményi térítési díj összegéig,
- az ellátott jövedelmének és vagyonának vizsgálatával meghatározott összegű, legfeljebb az intézményi térítési díj összegéig,
- támogatott lakhatás esetén a lakhatási költségek, illetve a komplex felülvizsgálat eredménye alapján igénybevett szolgáltatási elemek intézményi térítési díjának összege legfeljebb a jogszabály szerinti mértékben,
- a bíróság döntése alapján meghatározott, illetve a bíróság vagy a fenntartó által csökkentett összegű díj, ha a kötelezett (ellátott vagy közeli hozzátartozó) jövedelmi és vagyoni viszonyai indokoltá teszik,
- 0,- Ft, azaz nulla forint, ha az ellátott jövedelemmel, tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén vagyonnal sem rendelkezik, illetve bíróság által jogerősen térítési díj fizetésére kötelezett nagykorú, vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeke sincsen.

Ahhoz, hogy az intézményvezető jogszerűen állapíthasson meg személyi térítési díjat az ellátást kérelmező, igénybevevő részére:

- a fenntartónak írásban kell döntést hoznia az intézményi térítési díj összegéről,
- az intézményvezető meghatározza a kérelmező ellátásra való jogosultságát,
 - gondozási szükséglet vizsgálat nélküli személy esetén,
 - szociális rászorultság esetén, vagy
 - gondozási szükségletfelmérés, előírt szakvélemények, ellátást megállapító határozatok alapján
- meg kell vizsgálnia az igénybevevő jövedelemnyilatkozatában, vagyonyilatkozatában, illetve azok tartalmát igazoló dokumentumaiban (jövedelemigazolásban, nyilatkozataiban – vállalás, tartási- és öröklési szerződés, jövedelemmel nem rendelkezik stb.) foglaltakat.
- meg kell állapítania, hogy ki(k) a térítési díjat megfizető személy(ek): ellátott, hozzátartozó, más tartásra kötelezett személy.

Vizsgálatok

A térítési díj megállapításához a kérelemmel egyidejűleg be kell nyújtani:

- valamennyi térítési díjas szolgáltatás/ellátás esetén az igénybe vevőre vonatkozóan kitöltött Ir. 1. számú melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatot, csatoltan az abban rögzített jövedelemről vagy vállalásról szóló adatok igazolását,
- tartós bentlakásos ellátás és támogatott lakhatás esetén az Ir. 1. számú melléklet III. része szerinti vagyonyilatkozatot, melynek során meg kell vizsgálni (Ir. 3. § (3)-(4) bek.):
 - a térítési díjhoz figyelembe vehető jövedelem nagyságát,
 - az igazolással alátámasztott nyilatkozatot a vállalásról
 - a nagyértékű készpénzvagyonot,
 - a terhelhető vagyoni értéket.

A vagyonyilatkozat „III. Ingatlanvagyon” pontját rehabilitációs intézmények, valamint rehabilitációs célú lakóotthon esetén nem kell kitölteni (Ir. 3. § (4) bek.).

Fontos tudni, hogy a jövedelemvizsgálathoz kötelezően kitöltendő nyilatkozatok jogszabályi mellékletek, így formai, tartalmi elemeit változtatás nélkül kell alkalmazni.

A jövedelemvizsgálatot nem kell lefolytatni, ha:

- a fenntartó döntése alapján térítésmentesen biztosítják az ellátást, vagy
- idősek otthonában a személyi térítési díj lehetséges legmagasabb – önköltséggel azonos mértékű – összege megfizetésének vállalása esetén.
- az ellátást igénylő, illetve a térítési díj megfizetését helyette vállaló más személy részéről az Szt. 117/B. §-a szerinti nyilatkozat kerül benyújtásra, amely szerint vállalja az intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését, illetve
- nem szükséges az ellátott jövedelméből számított hányad figyelembevétele olyan esetben, amikor az ellátásra jogosult tartási vagy öröklési szerződést kötött. Ilyenkor a térítési díj fizetésére a tartást és gondozást szerződésben vállaló a kötelezett és a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal azonos összegű (Tr. 2. § (3) bek.).

Önköltséggel azonos összegű személyi térítési díj megfizetése

Idősek otthonában a férőhelyszám legfeljebb 15 %-ig gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését (Szt. 68/B.§ (1) bek.).

Idősek otthonába a jogosult személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója gondozási szükséglet hiányában is felvehető, a jogosult ellátottal együtt elhelyezhető, ha vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését (Szt. 68. § (5) bek.).

Ebben az esetben (Szt. 68/B. § (2) bek.):

- az ellátott után központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás nem vehető igénybe (Szt. 68/B.§ (2) bek. a) pont),
- nem kell alkalmazni a gondozási szükségletre, a személyi térítési díj megállapítására, felülvizsgálatára, valamint a jövedelemvizsgálatra vonatkozó szabályokat, (Szt. 68/B. (2) bek. b) pont)
- egyidejűleg vállalja az egyéni gyógyszerköltség megfizetését is,
- felülvizsgálatnak az intézményi térítési díj megállapításának, illetve év közbeni korrigálásának időpontját kell tekinteni. (Szt. 68/B. § (2) bek. d) pont)
- határozatlan időre vagy határozott idejű megállapodás esetén legalább egy év időtartamra vállalható (Tr. 2/A. § (3) bek.)
- állapotromlás esetén az intézményi jogviszony nem szüntethető meg (Szt. 68/C. § (2) bek. d) pont)
- az ellátást ilyen módon igénylő érintett nem kerülhet előnyösebb helyzetbe, mintha a vállalat ő vagy a térítési díjat megfizető más személy nem tenné meg (Szt. 68/B. § (2) bek. e) pont)
- a fenntartót érintő felszámolási eljárás vagy csődeljárás esetén az ellátottak kielégítése elsőbbséget élvez a többi követeléssel szemben (Szt. 68/C. § (3) bek.)

Önköltséggel azonos összegű személyi térítési díj felülvizsgálata

Az ellátás megkezdésétől számított egy éves időtartamot követően, ha az ellátott állapota indokolja, az intézményvezető döntése alapján elvégezhető a gondozási szükségletének vizsgálata (Szt. 68/B. § (3) bek.).

A vizsgálat eredménye alapján:

- ha az igénybevevő a gondozási szükséglet mértéke szerint jogosulttá válik az ellátásra, térítési díját az Szt. és Tr. szerint szabályozott jövedelem és vagyonvizsgálat szerint kell megállapítani, illetve az ellátására igénybe vehető a központi költségvetési törvényben biztosított támogatás,
- amennyiben a felmért gondozási szükséglet szerint nem jogosult az ellátásra, az intézményi jogviszony változatlan feltételekkel fenntartható.

Intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díj megfizetésének vállalása

Amennyiben az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy az Ir. 1. melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatában a **mindenkori intézményi térítési díj személyi térítési díjként történő megfizetését vállalja**, a vállalásra utaló „igen” négyzetét kell megjelölni.

Az 1993. évi III. törvény 117/B. §-a szerint a **mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy vállalja-e** (a rovat kitöltése nem minősül tényleges vállalásnak):

- igen – ebben az esetben a jövedelemnyilatkozat további részét és a „III. Vagyonynyilatkozat” nyomtatványt nem kell kitölteni,
 nem

Ebben az esetben (Szt. 117/B. § (1) bek.):

- a nyilatkozat zárójelben megjegyzi, hogy a rovat kitöltése nem minősül tényleges vállalásnak, valamint az Szt. 117/B. § (1) bekezdése szerint a vállalás írásban tehető meg, ezért a jövedelemnyilatkozat mellékleteként egy az intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díj vállalásáról szóló nyilatkozatot kell benyújtani (*Minta: 1/A. számú melléklet*)
- a jövedelemnyilatkozat további részét és a vagyonynyilatkozat nyomtatványt nem kell kitölteni,
- rögzítjük az ellátottal kötött megállapodásban a vállalást és a kapcsolódó szabályokat,
- tartós bentlakásos intézményeknél nem kell alkalmazni a jövedelemhányadra, a különbözetre, költőpénzre vonatkozó szabályokat,
- biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő érintett ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mintha a vállalást ő, vagy a térítési díjat megfizető más személy nem tenné meg.

Intézményi és személyi térítési díj közötti különbözet egy része megfizetésének vállalása

Amennyiben az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy vállalja a **mindenkori intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj közötti különbözet egy részének megfizetését**, az Ir. 1. melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatában, a vállalásra utaló „nem” négyzetét kell megjelölni.

Az 1993. évi III. törvény 117/B. §-a szerint a **mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy vállalja-e** (a rovat kitöltése nem minősül tényleges vállalásnak):

- igen – ebben az esetben a jövedelemnyilatkozat további részét és a „III. Vagyonynyilatkozat” nyomtatványt nem kell kitölteni,
 nem

Ebben az esetben (Szt. 117/B. § (2) bek.):

- a jövedelemnyilatkozat és a vagyonynyilatkozat nyomtatvány kitöltésre kerül,
- az intézményvezető megállapítja a jövedelemhányadot, alapszolgáltatások esetén a személyi térítési díjat,
- az ellátott, vagy a térítési díj részösszegét megfizető személy nyilatkozatot tesz a jövedelemhányad/személyi térítési díj és intézményi térítési díj közötti különbözet vagy annak

egy része megfizetésének vállalásáról, ([Minta: 1/B. számú melléklet](#)) melyet csatolni szükséges a jövedelemnyilatkozathoz,

- rögzíteni kell az elláttal kötött megállapodásban a vállalást és a kapcsolódó szabályokat,
- tartós bentlakásos intézmények esetén nem kell alkalmazni a jövedelemhányadra, a különbözetre, költségre vonatkozó szabályokat,
- biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő érintett ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mintha a vállalást ő, vagy a térítési díjat megfizető más személy nem tenné meg.

Az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy az intézményi térítési díj és az ellátást igénylő számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését

- alapszolgáltatások esetén legfeljebb egy év,
- tartós bentlakásos intézmény esetén legfeljebb három év

időtartamra vállalhatja, mely időtartam meghosszabbítható. Amennyiben az időtartam meghosszabbítására nem kerül sor, a személyi térítési díjat az előírt jövedelemvizsgálat alapján kell megállapítani (Tr. 2/A. §).

Jövedelemvizsgálat folyamata

A jövedelem vizsgálatánál követendő szabályok:

Az intézményvezető az ellátás megkezdése előtt vizsgálja az igénybevevő:

- havi jövedelmét szociális szolgáltatások és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,
- havi jövedelmét és jelentős pénzvagyont rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén,
- havi jövedelmét, jelentős pénzvagyont és jelentős ingatlanvagyonát ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló-gondozó célú lakóotthon esetén

A személyi térítési díj megállapításához az intézményvezető vizsgálja:

- a nagykorú igénybevevőnél csak a saját rendszeres havi jövedelmét,
- a kiskorú igénybevevőnél a családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet (jellemzően fogyatékos személyek szociális alap és szakellátásában fordul elő kiskorú felvétele, ahol családi jövedelmet kell vizsgálnunk)

A megállapított személyi térítési díj nem haladhatja meg a havi jövedelem:

- 30%-át étkeztetés (Szt. 116. § (3) bek.),
- 25%-át házi segítségnyújtás (Szt. 116. § (3) bek.),
- 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkeztetést is biztosítanak (ebben az esetben figyelemmel kell lenni arra, hogy a két szolgáltatás együttesen fizetendő havi térítési díja ne haladja meg a jövedelem 30%-át (Szt. 116. § (3) bek.),
- 30%-át nagykorú támogató szolgáltatást igénybevevő,
- 20%-át kiskorú támogató szolgáltatást igénybevevő (Szt. 116. § (3) bek.),
- 2%-át jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Szt. 116. § (3) bek.),
- 15%-át nappali ellátást Szt. 117. § (1) bek.),
- 30%-át nappali ellátást és ott étkezést (Szt. 117. § (1) bek.),
- 60%-át az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények esetén (Szt. 117. § (1) bek.),
(a továbbiakban: **jövedelemkorlát**)

- tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a személyi térítési díj megállapításához meg kell határozni a jövedelemhányadot, amelynek összege nem haladhatja meg az igénybe vevő havi jövedelmének (Szt. 117. § (2) bek.):
 - 50%-át rehabilitációs célú lakóotthoni elhelyezést.
 - 80%-át az előző ponthoz nem tartozó egyéb tartós elhelyezést biztosító intézmény (otthon, lakóotthon, rehabilitációs intézmény) esetén(a továbbiakban: **jövedelemhányad**)

A jövedelem vizsgálata

Amennyiben az ellátást igénylő, az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy az Ir. 1. melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatában **a mindenkori intézményi térítési díj személyi térítési díjként történő megfizetését nem vállalja**, a vállalásra utaló „nem” négyzetét kell **megjelölni**. Ebben az esetben az intézményvezető a benyújtott dokumentumok alapján meghatározza az ellátást igénybe vevő személyi térítési díját.

Az 1993. évi III. törvény 117/B. §-a szerint a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy vállalja-e (a rovat kitöltése nem minősül tényleges vállalásnak):

- igen – ebben az esetben a jövedelemnyilatkozat további részét és a „III. Vagyonynyilatkozat” nyomtatványt nem kell kitölteni,
- nem**

A fenntartónak ingyenes ellátásban kell részesítenie azt az ellátottat, aki jövedelemmel nem rendelkezik. Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetében az ingyenes ellátás további feltétele, hogy az ellátottnak jelzálog alapjául szolgáló vagyona és jogerősen térítési díj fizetésére kötelezett nagykorú, vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeke nincs. Ebben az esetben a jövedelemnyilatkozatot a fentiek szerint kell kitölteni, mellékelve a jövedelem hiányról szóló nyilatkozatot (Szt. 114. § (3) bek.).

Jövedelemnyilatkozat vizsgálatához

Az Ir. 1. számú melléklet – „Tájékoztató a jövedelem- és a vagyonyilatkozat kitöltéséhez” pontos útmutatást nyújt arról, hogy:

- ki vehető figyelembe a családi jövedelem számításához,
- mi számít jövedelemnek,
- mi nem minősül jövedelemnek,
- mit kell figyelembe venni a havi jövedelem kiszámításakor,
- a jövedelemnyilatkozatban melyik jövedelemtípushoz milyen bevételek tartoznak,

Jövedelemigazolások:

Az Ir. 1. számú melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatának mellékleteként be kell nyújtani a feltüntetett jövedelmek igazolását is, melyek lehetnek:

- munkabérről a munkáltató által kiállított jövedelemigazolás,
- vállalkozó vagy őstermelő esetén a kérelem benyújtásának hónapját közvetlenül megelőző 12 hónap alatt szerzett jövedelemről szóló NAV igazolás és nyilatkozat a tárgyévben elért jövedelemről,
- gyermekgondozási támogatások esetén az erről szóló határozat,
- táppénzről a kifizetőhely igazolása,

- önkormányzati és állami foglalkoztatási szervek által folyósított ellátások esetén a megállapító határozat,
- nyugdíj, nyugdíjszerű rendszeres pénzellátás és árvaellátás esetén a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság igazolása (NYUFIG igazolás)
- egyéb jövedelmek esetén, illetve ha a kérelmező nem rendelkezik rendszeres jövedelemmel, az ellátandó személy büntetőjogi felelősségének tudatában tett írásbeli nyilatkozata.

Jövedelemigazolásként nem fogadható el a nyugellátási utalványt (közismertebb néven „nyugdíjszelvény”), mivel ezen csak a nyugdíjfolyósítási törzsszám szerepel, valamint az utalvány a kézhez kapott nettó összeg átadását igazolja. Nem ad támpontot a jövedelem típusa szerinti összetétel vizsgálatához, így nem mutatja a jövedelemből történő esetleges levonások jogcímét, illetve azt, hogy tartalmaz-e jövedelemnek nem minősülő támogatást vagy díjazást.

Amennyiben nem áll rendelkezésre az éves NYUFIG igazolás, soron kívüli ellátás esetén megállapítható a nyugdíjszelvény alapján a személyi térítési díj úgy, hogy egyidejűleg a részletező igazolást meg kell kérni a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól (1139 Budapest, Váci út 73.). Az igénybevevő, illetve törvényes képviselője kérelmére az Igazgatóságnak kötelessége kiadni az igazolást, de az intézményvezető is megkérheti az ellátásra vonatkozó indoklással, hivatkozva az Ir. 1. számú melléklet II. részére, illetve az e melléklet tájékoztatásában foglaltakra.

Személyi térítési díj számítása jövedelemvizsgálattal

Amennyiben az ellátást igénybevevő, törvényes képviselője, vagy a térítési díjat megfizető más személy nem vállalja az ellátás/szolgáltatás mindenkoros intézményi térítési díjának megfizetését, minden esetben meg kell vizsgálni az igénybevevő havi jövedelmét, illetve kiskorú igénybevevő esetén a családjában az egy főre jutó jövedelmet a benyújtott nyilatkozat és a jövedelmek igazolásai alapján.

A **garanciális szabály** valamennyi szolgáltatásnál érvényes jövedelemvizsgálat esetén, hogy a fenntartó (intézményvezető) az intézményi térítési díj összegéig bármilyen összegben határozza meg adott szolgáltatási egységre a személyi térítési díjat, a havonta fizetendő térítési díj nem haladhatja meg a jogszabály szerinti jövedelemrészét.

A **bentlakásos intézmények** (ápolást-gondozást nyújtó, rehabilitációs, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények, lakóotthon) személyi térítési díjának megállapításához 2020. évben az Emberi Erőforrások Minisztériuma kiadta a térítési díj szabályok módosulásáról szóló módszertani tájékoztatóját (EMMI Tájékoztató), mely hasznos útmutatót nyújtott a megváltozott jogszabály jogszerű alkalmazásához. A Tájékoztatóban ismertetett módon a havi jövedelmet 12-vel szorozva kapjuk meg a személyi térítési díj meghatározásához szükséges éves jövedelmet. Az éves jövedelmet osztjuk az év napjainak számával (2024-ben 366 nap), így kapjuk meg az igénybevevő napi jövedelmét. A személyi térítési díjat a napi jövedelemből számoljuk a jövedelemhányad mértéke és kerekítés szabályai szerint, azzal a kitételrel, hogy a fizetendő térítési díj 31 napos igénybevételnél sem haladhatja meg a jogszabályban meghatározott havi jövedelemhányad összegét.

Étkeztetés, étkeztetéssel igénybevett nappali ellátás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás naponta nyújtott ellátása esetén a bentlakásos intézményhez hasonlóan állapítjuk meg a terhelhető napi jövedelmet:

Napi jövedelem = (havi jövedelem x 12) / az év napjainak számával

Terhelhető napi jövedelem = napi jövedelem x jövedelemkorlát százaléka / 100

A havonta fizetendő térítési díj megállapításánál figyelemmel kell lenni arra, hogy 31 napos igénybevételnél sem haladhatja meg a havi jövedelem terhelhetőségét.

Amennyiben az ellátott nem minden nap veszi igénybe az ellátást (pl. hétvégén nem kér étkezést vagy nappali ellátást), részére a Tr. 6. § előírása szerint kell megállapítani a napi térítési díjat, mely nem haladhatja meg (Tr. 6. §, Szt. 116. § (3) bek, Szt. 117. § (1) bek):

- étkeztetés és étkeztetéssel igénybevett nappali ellátás esetén a havi jövedelem 30%-ának harmincad részét,
- nappali ellátásban az ott tartózkodás étkezés nélkül igénybevevő esetén a havi jövedelem 15%-ának harmincad részét, illetve
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a havi jövedelem 2%-ának a harmincad részét,

A szabály nem vonatkozik a szabadon megállapított térítési díjat fizető, szociálisan nem rászorult, illetve az intézményi térítési díj megfizetését vállaló igénybevevőre (Tr. 6. §).

[Számítási példák a 3. számú mellékletben](#)

Jövedelemsávok alapszolgáltatásnál: Étkeztetés, házi segítségnyújtás és támogató szolgálat esetében sok szolgáltató alkalmaz jövedelemsávokat a személyi térítési díj megállapítására, hogy az alacsonyabb jövedelműek is egyenlő eséllyel vehessék igénybe a szolgáltatásokat, illetve könnyíti a tájékoztatást. A jövedelemsávok legmagasabb kategóriájában javasolt az intézményi térítési díj összegét meghatározni, így lehetőséget biztosítunk az intézményi térítési díj megfizetésének vállalására, mely esetben nem szükséges vizsgálni az igénybevevő jövedelmét.

Alapszolgáltatások és támogatott lakhatás esetén a megállapított havi jövedelemből / családban egy főre jutó jövedelemből javasolt már a jövedelemvizsgálatnál meghatározni, hogy legfeljebb meddig terhelhető a jövedelem (jövedelemkorlát), mely fontos adat a havonta fizetendő térítési díj jogszerű kiszámításához.

Étkeztetéssel egyidejűleg igénybevett házi segítségnyújtás esetén a személyi térítési díj megállapításánál figyelembe kell venni, két szolgáltatás igénybevételének fizetendő térítési díja együttesen nem haladhatja meg a havi jövedelem 30%-át. (Szt. 116. (3) bek.). Határozhat úgy a fenntartó, hogy az étkeztetésre a napi terhelhető jövedelmet állapítja meg személyi térítési díjként legfeljebb a havi jövedelem 30%-ig, mely mellett az igénybevett házi segítségnyújtásra 0,- Ft-ban határozza meg a személyi térítési díjat. Ez könnyíti a fizetendő térítési díj számítását, számlázását.

A **támogatott lakhatás** személyi térítési díja az egy főre jutó lakhatási költségekből, valamint az igénybevevő komplex szükségletfelmérése szerint igénybe vett egyéb szolgáltatások (felügyelet, étkeztetés, gondozás, készségfejlesztés, tanácsadás, pedagógiai-, gyógypedagógiai segítségnyújtás, szállítás, háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás, a továbbiakban: szolgáltatások) térítési díjából áll (Tr. 25. § (1) bek.).

A támogatott lakhatás esetén külön kell meghatározni az intézményi térítési díjat lakhatási szolgáltatásra és az egyes szolgáltatásokra (Szt. 115. § (1a) bek.).

A támogatott lakhatás térítési díjára egyebekben a tartós bentlakásos intézmények térítési díjára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, mint speciális személyes gondoskodási formára vonatkozóan a Szt-ben és a Tr-ben meghatározott eltérésekkel. A személyi térítési díj megállapításánál a lakhatási szolgáltatás intézményi térítési díját és az ellátott által az előző hónapban ténylegesen igénybe vett

szolgáltatások intézményi térítési díját össze kell számítani, és a tartós bentlakásos intézményekben is érvényesülő, az ellátott jövedelmének 80%-ában meghatározott felső korlát erre az együttes összegre vonatkozik.

A Tr. 25. § (3) bek. ezzel együtt értelmezendő szabálya, hogy a támogatott lakhatás személyi térítési díja csak akkor érheti el a legmagasabb törvényi mértéket, azaz a jövedelem 80%-át, ha az ellátottnak a komplex szükségletfelmérés eredményeként az Szt. 67. § (1) bekezdése szerinti teljes körű ellátást kell nyújtani.

A személyi térítési díjakat az alábbi egységekre állapítjuk meg:

Szolgáltatás	Szolgáltatási egység (Ft/)
étkeztetés	ellátási nap
házi segítségnyújtás	gondozási óra
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	ellátási nap
támogató szolgáltatás – személyi segítség	szolgálati óra
támogató szolgáltatás - személyszállítás	szállítási kilométer
nappali ellátás	ellátási nap
bentlakásos intézményi ellátás	ellátási nap
támogatott lakhatás	
lakhatási szolgáltatás	hónap
felügyelet	óra
étkeztetés	ellátási nap
gondozás	óra
készségfejlesztés	óra
tanácsadás	óra
pedagógiai segítségnyújtás	óra
szállítás	szállítási kilométer
háztartási vagy háztartás pótló segítségnyújtás	óra

[A leírásokhoz kapcsolódó számítási példákat a 3. számú melléklet tartalmazza.](#)

Vagyonvizsgálat

Tartós bentlakásos intézményi ellátások esetében speciális szabály, hogy ha a jövedelemhányad eléri vagy meghaladja az intézményi térítési díj összegét, a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg.

Ha azonban az ellátott jövedelméből a 80%-os arány figyelembevételével számított összeg nem éri el az intézményi térítési díj összegét, az Szt. lehetőséget biztosít a jelentős pénz- és ingatlanvagyon figyelembevételére.

A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az ellátást igénybevevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni (Szt. 94/E. § (2) bek.).

A vagyonnyilatkozatban feltüntetett pénzvagyonról a kérelemhez mellékelni kell a bankszámlakivonat, a betétkönyv, illetve a takarékbetét-szerződés másolatát (Ir. 1 számú melléklet – Tájékoztató a jövedelem- és a vagyonnyilatkozat kitöltéséhez). A fizetendő személyi térítési díj összegét, a pénz- és ingatlanvagyon terhelését, a fizetési kötelezettség teljesítését (az esetleges hátralékot) nyilván kell tartani (Tr. 19. §).

Jelentős pénzvagyon vizsgálata

Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg azzal, hogy a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbözetet a jelentős pénzvagyonból kell fedezni (Szt. 117. § (4) bek.).

Jelentős pénzvagyon az ellátott (ellátást igénylő) rendelkezésére álló fizetési számla pozitív egyenlege, betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló követelése és készpénze összegének azon része, amely az intézményi térítési díj egyévi összegét meghaladja (Szt. 117. § (6) bek.).

Ebből a forrásból lehet elsősorban kiegészíteni a jövedelemhányad alapján megállapított összeget az intézményi térítési díj összegéig, míg a jelentős pénzvagyon el nem fogy.

[Számítási példák a 3. számú mellékletben](#)

Jelentős ingatlanvagyon vizsgálata

Tartós bentlakásos intézmények esetében a jelentős ingatlanvagyon figyelembevétele a jelentős pénzvagyonhoz képest másodlagos lehetőség, arra csak olyan esetekben kerül sor, ha az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, vagy az már elfogyott és a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét.

Ingatlanvagyonként kell figyelembe venni az ellátott (ellátást igénylő) tulajdonában álló ingatlant, valamint az őt illető hasznosítható, ingatlanon fennálló vagyoni értékű jogot, illetve az ellátás igénylését vagy a felülvizsgálatot megelőző 18 hónapban ingyenesen átruházott ingatlant, ha azok együttes forgalmi értéke a szociális vetítési alap negyvenszeresét (2024-ben 1 140 000,- Ft) meghaladja. Osztatlan közös tulajdon esetén a tulajdoni hányadot kell figyelembe venni (Szt. 117. § (7) bek.).

Ebben az esetben a személyi térítési díj meghatározásakor a jövedelemhányadhoz (a havi jövedelem 80%-ához) hozzá lehet számítani a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részét, amelynek összege legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező lehet. (A kilencvenhat, mint osztószám a tartós bentlakásos intézményi ellátásban részesülő személy átlagos gondozási idejét tükrözi hónapokban megadva.) (Szt. 117. § (5) bek.).

A jelentős ingatlanvagyon vizsgálatához javasolt a Vagyonnyilatkozat mellékleteként bekérni Adó és Értékbizonyítványt. Az adó- és értékbizonyítvány egy hatósági bizonyítvány, amit az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője állít ki adóhatósági hatáskörében. Tartalmazza az ingatlan és az ingatlanszerzők (tulajdonosok) adatait, az érték megállapításánál figyelembe vett tényezőket, továbbá az ingatlanok az adott időpontban fennálló forgalmi értékét.

A vagyoni értékű jogok becsült forgalmi értékének meghatározásakor az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 72. §-ban előírt, a vagyoni értékű jogok értékére vonatkozó szabályait kell alkalmazni (Ir. 22/A. § (4) bek.).

[Számítási példák a 3. számú mellékletben](#)

Személyi térítési díj felülvizsgálata

Az általános gyakorlat szerint a személyi térítési díjak felülvizsgálatára évente egyszer kerül sor a felvételi jövedelem és bentlakásos ellátásoknál a vagyonvizsgálat eljárása szerint. Az ellátást igénybe vevőnek / törvényes képviselőnek az Ir. 22/A. § (1) bek. értelmében felülvizsgálatkor ismételtelen be kell nyújtani a releváns tartalommal kitöltött jövedelemnyilatkozatot, mellékelve a kitöltött tartalmát igazoló dokumentummásolattal vagy nyilatkozattal, illetve bentlakásos intézmények esetén a vagyonnyilatkozatot.

A fenntartó kezdeményezi a jövedelem felülvizsgálatát, ha:

- a szolgáltatás intézményi térítési díját oly mértékben változtatja, mely hatással van a személyi térítési díjak megállapított összegére (Szt. 115. § (1)-(2) bek.),
- a törvény szerint minden év januárjában, várhatóan az infláció mértékével emelkedik a nyugellátás összege, mely hatással van a megállapított személyi térítési díjakra,
- visszamenő hatállyal akkor, ha a jövedelemmel nem rendelkező igénybevevő részére rendszeres jövedelmet állapítanak meg,
- határozott időtartamú térítési díj vállalás lejáratakor (Tr. 2/A. § (1) bek.),
- tudomására jut, hogy az igénybevevő jövedelme (Szt. 115. § (3), (6) bek.):
 - oly mértékben csökkent, hogy meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni (Szt. 115. § (6) bek.), (Szt. 102. §), illetve
 - a szociális vetítési alap 25%-át meghaladó mértékben - 2024-ben 7 125,- Ft-nál nagyobb összeggel - növekedett (jelentős változásnak tekinthető) (Szt. 115. § (6) bek.).

A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha a fenntartó tudomására jut az ellátott jövedelmének jelentős változása, illetve fizetési képtelensége (Szt. 115. § (6) bek.).

Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy vagyoni, jövedelmi viszonyai olyan mértékben megváltoztak, hogy a személyi térítési díj megfizetésére vonatkozó kötelezettségnek nem tud eleget tenni, köteles az intézményvezetőnél rendkívüli jövedelemvizsgálat lefolytatását kezdeményezni, azaz benyújtani megfelelően kitöltött nyilatkozatát, melyhez mellékeli a

jövedelmi helyzetét igazoló dokumentummásolatokat. Az intézményvezető a jövedelemvizsgálatot az előírt szabályok szerint lefolytatja, és a személyi térítési díjat a jövedelemvizsgálat eredményének megfelelően állapítja meg. Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy ebben az esetben nem kéri a jövedelemvizsgálat lefolytatását, úgy kell tekinteni, hogy vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését (Szt. 102. § (1) bek. b) pont, (2)-(3) bek.).

A felülvizsgálat során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik. Az új térítési díj megfizetésére a kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra, kivéve, ha az ellátott a felülvizsgálatot megelőzően – jövedelem és vagyon hiányában – térítésmentesen vette igénybe az ellátást, és részére visszamenőlegesen rendszeres pénzellátás került megállapításra. Ez utóbbi esetben a személyi térítési díj megfizetésének kezdő időpontja a rendszeres pénzellátásra való jogosultság kezdő napja (Szt. 115. § (7) bek.).

Az intézményvezető a térítési díj felülvizsgálatakor megvizsgálja az ellátott (Szt. 119/C. § (2) bek.)

- havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,
- havi jövedelmét és pénzvagyonát tartós bentlakásos intézmény esetén,
- havi jövedelmét és ingatlanvagyonát abban az esetben, ha a tartós intézményi ellátást – rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon kivételével – igénybevevő jövedelméből megállapított jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, a személyi térítési díj a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelemhányadnak az összege, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összeg (Szt. 117. § (5) bek.).

A jövedelem-felülvizsgálat eredményeként megállapított jövedelmet és jövedelemhányadot, a jövedelem- és vagyonvizsgálat eredményeként megállapított, a személyi térítési díjnak a jelentős pénzvagyonból vagy a jelentős ingatlanvagyonból fedezett részösszegét a személyi térítési díj felülvizsgálatáról szóló tájékoztatás, illetve megállapodásmódosítás tartalmazza. (Ir. 22/A. § (2) bek.)

A jövedelemhányad jelentős pénz- vagy ingatlanvagyonnal történő kiegészítése esetén nyilvántartásban kell vezetni a beszámítható vagyon aktuális havi egyenlegét.

Az ellátott / törvényes képviselője köteles tájékoztatni az intézmény vezetőjét, ha a vagyoni helyzet megváltozik. Jelentős ingatlanvagyonból történő kiegészítés esetén 3-5 évente javasolt a felülvizsgálathoz bekérni új Adó és Értékbizonyítványt.

Értesítés

Az intézményvezető a felvételi eljárás során konkrét összegeben megállapítja az igénybevevő ellátásáért fizetendő személyi térítési díj összegét és arról az ellátást igénylőt a megállapodás megkötésekor írásban tájékoztatja (Szt. 115. § (2) bek.).

Az intézményvezető a személyi térítési díj megállapításáról értesítheti a kérelmezőt / törvényes képviselőjét úgy, hogy:

1. írásbeli értesítést ad át két példányban az ellátott / törvényes képviselője részére. Az egyik példányon az átvételt ellenjegyzi a kérelmező, melyet az intézményvezető megőrzésre elhelyez az ellátott dokumentációjában,

2. írásbeli értesítést postai úton küldi meg az ellátott / törvényes képviselője részére. A kiküldött levél egyik példányát és az átvételt igazoló tértivevényt az intézményvezető megőrzésre elhelyez az ellátott dokumentációjában
3. az Szt. 94/C. § (1) bekezdés szerinti megállapodásban rögzíti a mindenkori, vagy az ellátás megkezdésekor megállapított térítési díj összegét.

A személyi térítési díj felülvizsgálatának eredményéről az intézményvezető szintén írásban értesíti az ellátottat / törvényes képviselőjét az új térítési díj bevezetését megelőzően, (javasolt legalább 15 nappal korábban) a megállapodás módosításával vagy külön értesítő megküldésével, melynek ellenjegyzett példányát vagy a tértivevényt elhelyezi az ellátotti dokumentációban.

Az értesítő javasolt tartalma:

- a fenntartó – mint a személyi térítési díjat megállapító – adatai, akinek képviseletében az intézményvezető jár el,
- az intézmény / szolgáltatás megnevezése,
- az igénybevett szolgáltatás megnevezése,
- az igénybevevő természetes személyazonosító adatai,
- a szolgáltatási egységre megállapított önköltség összege,
- a szolgáltatási egységre megállapított intézményi térítési díj összege,
- az ellátásra fizetendő, szolgáltatási egységre megállapított személyi térítési díj összege,
- támogatott lakhatás esetében a megállapított komplex szükségletfelmérés eredményeként biztosítani szükséges szolgáltatási elemek intézményi térítési díja, valamint az ennek alapján számított személyi térítési díj konkrét összegben megállapított legmagasabb havi összege,
- jogorvoslat, amennyiben vitatják a személyi térítési díj összegét,
- dátum, intézményvezető aláírása, intézményi bélyegző,
- átvétel időpontja, az átvevő ellátott vagy törvényes képviselőjének aláírása.

[2. számú melléklet: Értesítés személyi térítési díjról - minta](#)

A személyi térítési díj csökkentés vagy elengedés gyakorlásának folyamata

A személyi térítési díj összege a fenntartó döntése alapján csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik. A fenntartó (régión) térítési díj szabályozásában meghatározhatja a személyi térítési díj csökkentésének és elengedésének feltételeit, eljárását. Amennyiben erre van lehetőség, tájékoztatni kell felvételkor az ellátást igénylőket, törvényes képviselőjüket. A méltányosság fenntartó által meghatározott szabályai szerint a gyakorlatban az intézményvezető jár el.

Amennyiben a fenntartó rendelkezik a személyi térítési díj csökkentésének és elengedésének eseteiről, módjáról, a méltányossági eljárás folyamata a kérelemzés, illetve személyi térítési díj felülvizsgálata esetén:

- Kérelemmel vagy felülvizsgálathoz benyújtásra kerül a kitöltött jövedelemnyilatkozat mellékletével együtt,
- Jövedelem vizsgálata / felülvizsgálata a jövedelemnyilatkozat és benyújtott mellékletei alapján,
- Személyi térítési díj megállapítása a jövedelem vizsgálatának eredménye alapján,

- Értesítés a személyi térítési díj összegéről és jogorvoslati lehetőségekről,
- Az ellátott / törvényes képviselője a fenntartó által szabályozott eljárás szerint kérelmezheti a személyi térítési díj csökkentését vagy elengedését.
- Fenntartó, vagy az általa megbízott személy írásos döntése a „méltányos” új személyi térítési díj összegéről.
- Ha az ellátott vitatja a fenntartó döntését, a bírósághoz fordulhat keresetével, hogy részére állapítsák meg a személyi térítési díjat.
- A bírósági határozat hatályba lépéséig a fenntartó által meghatározott összeget fizeti meg a térítési díjat megfizető személy.

A fenntartó által kötött ellátási szerződés tartalmazhat a megállapítandó személyi térítési díj összegének csökkentésére vagy elengedésére vonatkozó szabályokat, amelyeket kötelező figyelembe venni.

Ha az ellátott / törvényes képviselője az intézményvezető méltányossággal kapcsolatos döntésével nem ért egyet, az érintett régió fenntartót képviselő régióvezetőségéhez fordulhat jogorvoslatért. A fenntartó saját hatáskörében csökkentheti, elengedheti a személyi térítési díj összegét, illetve elutasíthatja a méltányossági kérelmet.

A fizetendő térítési díj megállapításának egyéb szabályai

Távolléti díj

A Tr. étkeztetés szolgáltatásra, átmeneti és tartós bentlakásos intézményekre, rehabilitációs lakóotthonra és támogatott lakhatásra határoz meg térítési díjfizetéssel kapcsolatos konkrét távolléti szabályokat.

A Tr. 28. § (1)-(3) bekezdésekben foglalt szabályok szerinti távollétek esetén az egy napra jutó térítési díj megállapítása az intézmény vezetőjének feladata.

Étkeztetés esetén:

Étkeztetés igénybevétele esetén a Tr. 9. § (6) bekezdésben rögzített szabályt kell alkalmazni, ha a jogosult betegség vagy egyéb ok miatt nem kívánja igénybe venni az ellátást. A távolmaradást az intézmény vezetőjének írásban be kell jelenteni a távolmaradást megelőzően legalább két munkanappal. A kötelezett a távolmaradás idejére mentesül a térítési díj megfizetésének kötelezettsége alól. A távolmaradás bejelentésének elmulasztása esetén a távolmaradás kezdetétől számított 3. munkanaptól a kötelezett a térítési díj megfizetésének kötelezettsége alól mentesül.

Átmeneti-, rehabilitációs és tartós bentlakásos intézmények esetén:

Bentlakásos intézményeknél a jövedelemhányad megállapításával egyidejűleg ki lehet számítani és az értesítésben / megállapodásban rögzíteni kell a távolléti díjakat is. Az egy napra jutó távolmaradási térítési díj megállapítása az intézmény vezetőjének feladata.

Az ellátott két hónapot meg nem haladó távollét idejére – rehabilitációs célú lakóotthoni ellátás és támogatott lakhatás kivételével – a távollét minden napjára a napi személyi térítési díj 20 %-át kell fizetni. A távolléti napok naptári éves szinten összesíthetők (Tr. 28. § (1) bek.).

Javasolt régiós szinten egységesen dönteni arról és szabályozni azt, hogy a két hónap hány napot jelent (60, 61 vagy 62 napot)

Az ellátott két hónapot meghaladó távolléte idejére (a rehabilitációs célú lakóotthoni ellátás és a támogatott lakhatás kivételével):

- a) az ellátott egészségügyi intézményben történő kezelésének időtartama alatt a távollét minden napjára a napi személyi térítési díj 40%-át,
- b) egyéb esetekben a távollét minden napjára a napi személyi térítési díj 60%-át

kell fizetni (Tr. 28. § (2) bek.).

A távolléti díj számítását az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekre is alkalmazni kell (kivéve a hajléktalan személyek átmeneti szállásához vagy nappali melegedőjéhez kapcsolódó, csak lakhatási szolgáltatást nyújtó férőhelyeket) (Tr. 28. § (6) bek.).

Rehabilitációs célú lakóotthon esetén:

A rehabilitációs célú lakóotthonban elhelyezett személy távolléte idejére személyi térítési díjként a lakhatási költség 100 %-át fizeti. Távollétnek minősül az a gondozási nap, melyen az ellátott nem tartózkodik az intézményben. Lakhatási költség alatt a fűtés-, áram-, gáz-, víz- és csatornaszolgáltatásért, szemétszállításért fizetendő díjak és a közös költség együttes összege értendő (Tr. 28. § (4) bek.).

Rehabilitációs célú lakóotthoni ellátás esetében a távollét idejében is a lakhatási költség (fűtés-, áram-, gáz-, víz-, és csatornaszolgáltatásért, szemétszállításért fizetendő díjak és a közös költség) teljes napi összegét fizeti az ellátott.

Szükség esetén az ellátottak részére nyújtott pénzbeli keret biztosítása

Ellátmány támogatott lakhatás igénybevétele esetén

Támogatott lakhatás igénybevétele esetén ha az ellátott jövedelemmel nem rendelkezik, vagy a személyi térítési díj (havi lakhatási szolgáltatás + a tárgyhóban igénybevett szolgáltatások intézményi térítési díja) eléri az ellátott havi jövedelmének 80%-át, az intézményvezető az együttélés szabályaiban meghatározott összegben és elszámolási szabályok mellett havi ellátmányt biztosít az ellátott részére a szükségleteinek egyéni vásárlás keretében történő fedezésére (Szt. 117. § (2a) és (2c) bek.).

Az ellátotti szükségletek lehetnek az ellátott által rendszeresen használt kisösszegű, tervezhető dolgok, (például piperecikkek, étrendkiegészítők, vitaminok, magazinok, cigaretta, kávé stb.). Ezek egyéni beszerzéséhez kell megállapítani a keretösszeget és az eljárási, elszámolási szabályokat.

Az ellátottat a személyi térítési díj konkrét összegben megállapított legmagasabb összege mellett a havi ellátmány szabályairól is tájékoztatni kell (Szt. 117. § (2c) bek.).

Költőpénz a bentlakásos inréményekben

A bentlakásos intézményekben az ellátott által fizetendő térítési díjat úgy kell megállapítani, hogy részére legalább a jogszabály szerinti költőpénz visszamaradjon. A bentlakásos intézményekben – kivéve a hajléktalan személyek átmeneti szállását és az éjjeli menedékhelyet – a jövedelemmel nem rendelkező 16 év fölötti ellátottak részére személyes szükségleteik fedezésére az intézmény költőpénzt biztosít (Szt. 117/A. § (1)-(2) bek.).

A költőpénz havi összege nem lehet kevesebb:

- a tárgyév január 1-jén érvényes szociális vetítési alap 20%-ánál (2024-ben **5 700 Ft/hónap**),
- ha a térítési díjat úgy állapították meg, hogy az vagyont is terhel, a szociális vetítési alap 30%-ánál (2024-ben **8 550 Ft/hónap**).

Az ellátottnak ezt az összeget el nem érő jövedelmét legalább a költőpénz összegére kell kiegészíteni (Szt. 117/A. § (1) bek.).

Ha az ellátott gondnokság alatt áll, gondnoka — amennyiben a gondozott megfelelő jövedelemmel vagy készpénzvagyonnal rendelkezik — köteles legalább a költőpénz összegével azonos összegű készpénzt biztosítani a gondnokolt személyes szükségleteire. Amennyiben a gondnok e kötelességének nem tesz eleget, az intézményvezető erről – a szükséges intézkedés megtétele érdekében – tájékoztatja a gondnokot kirendelő gyámhatóságot. Ezt a szabályt értelemszerűen kell alkalmazni a személyes gondoskodásban részesülő gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló kiskorúak esetében is (Tr. 27. §).

Költőpénzt kell biztosítani annak az ellátottnak is, aki helyett a

- térítési díjat jövedelem hiányában kizárólag a tartásra köteles és képes személy fizeti, illetve
- a térítési díjat vagyona terhére állapították meg.

A költőpénz szabályait nem kell alkalmazni az intézményi térítési díj vállalása esetén, mivel a személyi térítési díj önkéntes megfizetésének vállalása kizárja a kivételek figyelembevételét. Abban az esetben sem kell költőpénzt biztosítani, ha az ellátott helyett hozzátartozó, a térítési díjat megfizető más személy, vagy jogi személy (pl. önkormányzat) vállalja az intézményi térítési díjjal megegyező összegű térítési díj megfizetését (Szt. 117/B. § (1) bek.).

Ha vagyonnal rendelkező ellátottnak költőpénzt állapítanak meg, a költőpénz terhelését a térítési díjra vonatkozó szabályok szerint kell elrendelni.

Gyógyszerköltség, egyedi szolgáltatások, beruházási igények költségei

Gyógyszer és gyógyászati segédeszközök költsége

Az ellátást igénybevevő részére a bentlakásos intézmény alapgyógyszerkészletéből származó, egészségi állapot javításához vagy szinten tartásához szükséges gyógyszereket, ideértve a gyógyszerért külön jogszabály alapján dobozonként fizetendő díj költségét is – az SZCSM 52. §-ban meghatározottak szerint – külön térítés nélkül (a személyi térítési díj terhére) kell biztosítani.

Az alapgyógyszerkészlet körébe tartozó gyógyszereken túlmenően felmerülő egyéni gyógyszereszközök költségét, ideértve a gyógyszerért külön jogszabály alapján dobozonként fizetendő díj költségét is – az ellátást igénybe vevő viseli (Szt. 117/A. § (3) bek., SZCSM. 52. § (5) bek.).

A bentlakásos intézmény viseli az ellátást igénybe vevő rendszeres és eseti egyéni gyógyszereszközök költségét:

- teljes költségét, ha
 - az ellátást igénybe vevőnek a személyi térítési díj megfizetése után fennmaradó havi jövedelme nem haladja meg a jogszabály szerinti költőpénz összegét, vagy
 - az ellátást igénybe vevő részére a költőpénzt az intézmény biztosítja,

- részleges költségét, ha az ellátást igénybe vevőnek a személyi térítési díj megfizetése után fennmaradó havi jövedelme meghaladja az előírt költőpénz összegét, de nem fedezi az egyéni gyógyszereszköz költségét. Ebben az esetben a bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő jövedelmének a költőpénz összegét meghaladó részét az egyéni gyógyszereszköz költség mértékéig kiegészíti (SZCSM. 52. § (6) bek.),
- Előző eseteken túlmenően a pszichiátriai betegeket, a szenvedélybetegeket és a hajléktalan személyeket ellátó intézmény – az ellátást igénybe vevő személyi és jövedelmi helyzetére tekintettel – az intézményi orvos javaslatára az intézményvezető döntése alapján az alapgyógyszerkészlet körébe nem tartozó, de az ellátást igénybe vevő gondozásához közvetlenül szükséges egyéni gyógyszereszköz teljes költségét átvállalhatja (SZCSM. 52. § (7) bek.).

Az intézmény nem köteles az egyéni gyógyszereszköz költségének a viselésére, ha:

- az ellátást igénybe vevő tartására az Szt. szerint más személy köteles és képes, ebben az esetben az egyéni gyógyszereszköz költsége a térítési díjon felül érvényesíthető, vagy
- az ellátást igénybe vevő a gyógyszerköltség reá eső részét nem fizeti meg az intézmény részleges költségtérítése esetén (SZCSM. 52. § (8), (10) bek.).

A gyógyászati segédeszköz ellátása körében az intézmény feladata a vényre felírt testtávoli eszköznek az intézmény költségén, a testközei segédeszköznek az ellátott költségén történő biztosítása. Ha a testközei segédeszköz költségeinek viselésére az ellátott jövedelmi helyzete alapján nem képes, a költségviselés tekintetében a rendszeres és eseti egyéni gyógyszereszközre vonatkozó intézményi költségtérítés szabályai szerint kell eljárni (SZCSM. 52. § (9) bek.).

Idősek otthonában gondozási szükséglettel nem rendelkező a megállapodásban szolgáltatásonként, tételesen meg kell határozni a szolgáltatási díjat, ideértve a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költségeinek viselésére vonatkozó feltételeket (Szt. 68/C. § (2) bek.).

Eseti térítési díj

A fenntartó dönthet arról, hogy olyan szolgáltatásokat is nyújt, amelyek nem tartoznak a szolgáltató/intézmény alapfeladatainak körébe. Ezekért a szolgáltatásokért a fenntartó a személyi térítési díjon kívül kérhet költségtérítést. A szolgáltatások köréről, eseti térítési díjáról minden évben, illetve ár- vagy szolgáltatási kör változása esetén írásban kell tájékoztatnia az igénybevevőt/törvényes képviselőt.

A fenntartó az intézmény alapfeladatán túl lehetőséget biztosíthat arra, hogy az ellátottak olyan egyéni életminőséget javító szolgáltatásokat vegyenek igénybe többek között, mint például nappali ellátásnál reggelit és uzsonnát, nappali és bentlakásos intézményekben fodrászt, manikűr-pedikűr, masszázst, egyéni kérésre történő szállítást, illetve költségekkel járó szervezett szabadidős programokon vegyenek részt. Az alapfeladatot meghaladó programok, szolgáltatások körét és térítési díját az intézmények (nappali, bentlakásos) házirendjében kell rögzíteni. Az eseti térítési díj megfizetésének eseteit, módját házirendben és megállapodásban kell meghatározni (Tr. 2. § (5) bek., SZCSM. 5. § (3) bek. i) pont).

Ha az alapfeladatot meghaladó szolgáltatásokat vagy azok egy részét a fenntartó biztosítja, az ellátott/törvényes képviselő vagy más megfizető személy az eseti térítési díjat a fenntartó részére fizeti meg. Ezen szolgáltatások körét, térítési díját a házirendben, megfizetésének módját a megállapodásban rögzítik.

Amennyiben a fenntartó az alapfeladatot meghaladó szolgáltatásokat vagy azok egy részét külső szolgáltató bevonásával nyújtja úgy, hogy csak a szolgáltatási helyszínt biztosítja, az ellátott ezen díjat a külső szolgáltatónak téríti meg a szolgáltató feltételei szerint.

A szolgáltatást nyújtó köteles az árlistáját az intézménynek átadni, és azt az intézményvezető az intézményben jól látható helyen kifüggeszti. Árváltozásról előre, írásban kell tájékoztatni az ellátottakat.

A megállapodásban rögzíteni kell azt is, hogy az igénybevett alapfeladatot meghaladó szolgáltatások térítési díjait kinek és milyen módon kell megfizetni.

A házirendnek ki kell térnie a szolgáltatást nyújtó megnevezésére és a szolgáltatások körének felsorolására. Az ellátottnak / törvényes képviselőjének azt az eseti térítési díjat kell megfizetnie, amelyről tájékoztatást kapott.

Egyedi igények

A tartós bentlakásos intézményi ellátásban részesülő vagy a térítési díjat megfizető személy írásbeli kezdeményezésére az ellátott, törvényes képviselő, hozzátartozó, az ellátott tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személy, illetve a térítési díjat, hozzájárulást megfizető más személy az intézménnyel e célból kötött szerződésben vállalhatja, hogy a jogszabályban előírt feltételeket meghaladó ellátotti igény kielégítésének költségeit viseli (lehetőség szerinti helyiség átalakítások, egyedi fal- vagy padlóburkolat, stb). A fenntartó pedig vállalja, hogy a szerződésben foglalt igények szerint elvégzi a szükséges munkálatokat.

Amennyiben az ellátott nagyteljesítményű elektromos eszközt (pl. klíma, hűtőszekrény stb) szeretne egyedileg használni a lakóterében, a fenntartó részéről javasolt szakembertől kérni kalkulációt a bekerülési-, működtetési-, szolgáltatási költségekről, melyek az ellátottat/törvényes képviselőjét, vagy más megfizető személyt terhelnek a belső szabályozás és külön megállapodás szerint. A felmerülő eseti, illetve havi költségekről írásban kell tájékoztatni az ellátottat/törvényes képviselőjét, vagy az azt megfizető más személyt.

Javasolt a szerződés mellékletként kezelni a beruházás költségvetését, megvalósulási tervét a későbbi jogviták megelőzése céljából.

A költségek megtérítésének teljes összege kizárólag a szerződésben meghatározott célokra fordítható. Ha az intézményi jogviszony a szerződés megkötésétől számított öt éven belül – haláleset kivételével – megszűnik, a költségeknek a fennmaradó időre jutó arányos részét az intézmény köteles a szerződésben rögzített részletes szabályok szerint visszafizetni (Szt. 119/A. § (2) bek.).

Ha az ellátott a bentlakásos intézményben az intézményi étkezést nem veszi igénybe, részére az intézményi térítési díjat az élelmezésre fordított költségekkel csökkentve kell megállapítani (Tr. 17. §).

Jogorvoslat

Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, - tekintettel arra, hogy a megállapítás, illetve a felülvizsgálat az egyházi fenntartó feladata - a térítési díj összegének megállapítása a bíróságtól kérhető (Szt. 115. § (4) bek.).

Folyamatban levő bírósági felülvizsgálatnál a nem állami fenntartású intézményekre is vonatkozik az a szabály, hogy a bíróság jogerős határozatáig az intézményvezető által korábban a jövedelemnyilatkozat és jövedelemigazolások alapján és a jogszabályi előírások szerint megállapított személyi térítési díjat kell megfizetni (Szt. 115. § (5) bek.).

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások esetében indított perben a bíróság a polgári rendtartásról szóló törvény szabályai szerint, soron kívül jár el. A fenntartó döntésének megtámadása a döntés kézhezvételétől számított harminc napon belül kérhető a bíróságtól. A bírósági eljárás illetékmentes, az ellátottat, a törvényes képviselőjét és a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető és a belépési hozzájárulás megfizetését vállaló személyt teljes költségmentesség illeti meg (Szt. 11. §).

Mellékletek

1/A. számú melléklet

Nyilatkozat intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díj megfizetéséről

Alulírott,

Név:

Születési név:

Lakcím/tartózkodási hely:

az intézményvezetőnek – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 117/B. §-a és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Kormányrendelet 2/A. § (1) bekezdés szerint – az intézményi térítési díj vállalás feltételeiről szóló tájékoztatása alapján **vállalom** a(z)

Név:

Születési név:

Anyja neve:

Születési hely, idő:

Lakcím/tartózkodási hely:

által(am) igénybe vett szolgáltatás vonatkozásában a mindenkorin intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díj megfizetését év időtartamra, de legfeljebb napjáig.

Kelt,

.....
ellátást igénybe vevő / törvényes képviselő /
térítési díjat megfizető más személy

1/B. számú melléklet

Nyilatkozat személyi térítési díj és intézményi térítési díj különbözet részben / egészben történő megfizetéséről

Alulírott,

Név:

Születési név:

Lakcím/tartózkodási hely:

az intézményvezetőnek – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 117/B. §-a és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Kormányrendelet 2/A. § (1) bekezdés szerint – az intézményi térítési díj vállalás feltételeiről szóló tájékoztatása alapján **vállalom** a(z)

Név:

Születési név:

Anyja neve:

Születési hely, idő:

Lakcím/tartózkodási hely:

által(am) igénybe vett szolgáltatás
vonatkozásában a személyi térítési díj és az intézményi térítési díj különbözete egy részének /
egészének megfizetését * év időtartamra, de legfeljebb napjáig.

Kelt,

.....
ellátást igénybe vevő / törvényes képviselő /
térítési díjat megfizető más személy

* a megfelelő rész aláhúzendó

Értesítés személyi térítési díjról

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60.) fenntartó képviselőjében, mint a (intézmény / szolgáltató neve)..... (címe) intézményvezetője/szolgálatvezetője értesítem, hogy (szolgáltatás megnevezése) igénybevételéhez

Név:

Születési név:

Anyja neve:

Születési hely, idő:

Lakcím/tartózkodási hely:

ellátást igénylő részére személyi térítési díj megállapítására került sor az alábbiak szerint:

* Belépési hozzájárulás:		Ft
Az ellátás/szolgáltatás szolgáltatási önköltsége:		Ft / óra / nap / km
Az ellátás/szolgáltatás intézményi térítési díja:		Ft / óra / nap / km
**A személyi térítési díj:		Ft / óra / nap / km
***ebből: jövedelemvizsgálat alapján:		Ft/nap
***vállalás alapján:		Ft/nap
***pénzvagyon vizsgálata alapján:		Ft/nap
***ingatlanvagyon vizsgálata alapján:		Ft/nap
**** lakhatás:		Ft/hónap
**** étkeztetés:		Ft/nap
**** pedagógiai segítségnyújtás:		Ft/óra
**** gondozás:		Ft/óra
**** gyógypedagógiai segítségnyújtás		Ft/óra
**** felügyelet:		Ft/óra
**** háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:		Ft/óra
**** készségfejlesztés:		Ft/óra
**** szállítás:		Ft/km
**** A megállapított gondozási szükséglet alapján számított személyi térítési díj konkrét összegben megállapított legmagasabb havi összege:		Ft/hónap
***** Az ellátásért / szolgáltatásért fizetendő havi térítési díj összege legfeljebb:		Ft / óra / nap / km

* Amennyiben belépési hozzájárulást kell fizetni belépéskor

** Kivéve támogatott lakhatás, arra a **** vonatkozik

*** tartós bentlakásos intézmények esetén

**** támogatott lakhatás esetén

***** a jövedelemkorlát figyelembevételével meghatározott legmagasabb havi fizetendő térítési díj

Amennyiben a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri,

- az ellátott / törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül kérelmezheti a fenntartónál a személyi térítési díj csökkentését vagy elengedését az alábbi feltételek szerint: ...*
- a bíróságtól kérheti a térítési díj megállapítását. A bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított személyi térítési díjat kell megfizetni.

* A mondatot akképpen kell befejezni, ahogy az eljárási rend szabályozott a régióban.

Kelt,

.....
intézményvezető / szolgálatvezető

Az értesítést mai napon átvettem:

Kelt,

.....
ellátott / törvényes képviselő /
térítési díjat megfizető személy

Számítások példatára

A példák egységesen 148 630,- Ft/hónap havi rendszeres, illetve egy főre jutó családi jövedelemmel számítottak, így a kerekítés szabályai is megmutatkoznak.

A számítási példákban a 2024-ben hatályos szociális vetítési alap összege: 28 500 Ft.

Számítási példák a havi jövedelem terhelhetőségére alapszolgáltatások esetén

Példák a havi jövedelem terhelhetőségére a jövedelemkorlátok figyelembevételével:

Étkeztetés és étkeztetéssel együtt igényelt nappali ellátás:

$$\text{Napi terhelhetőség} = (\text{Rendszeres havi jövedelem} \times 30 / 100) / 30$$

$$(148\,630 \times 30) / 100 = 44\,589$$

$$44\,589 / 30 = 1\,486,3$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a napi terhelhetőség = **1 485,- Ft/nap**

Tipp a gyors megállapításhoz:

A hónap nem minden napján igénybevett étkeztetés és étkezéssel igénybevett nappali ellátás esetén a havi jövedelem napi terhelhetősége (a jövedelem harmincad részének a 30 %-a) könnyen megállapítható azzal, hogy a jövedelem összegének utolsó két számjegyét nem vesszük figyelembe (letakarjuk).

Pl: 148.630,- Ft jövedelem esetén: 148.630 Ft/hó = 1.486,- Ft/nap, melyet lefelé kerekítve megkapjuk a terhelhetőséget, a fentiekben is kiszámolt összeget: 1.485,- Ft/nap

Házi segítségnyújtás:

$$\text{Havi terhelhetőség} = \text{rendszeres havi jövedelem} \times 25 / 100$$

$$(148\,630 \times 25) / 100 = 37\,157,5$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a havi terhelhetőség = **37 155,- Ft/hónap**

Házi segítségnyújtás és étkeztetés egyidejű igénybevétele, illetve nagykorú személy által igénybevett támogató szolgáltatás esetén:

$$\text{Havi terhelhetőség} = \text{rendszeres havi jövedelem} \times 30 / 100$$

$$(148\,630 \times 30) / 100 = 44\,589$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a havi terhelhetőség = **44 585,- Ft/hónap**

Kiskorú személy által igénybevett támogató szolgáltatás esetén

$$\text{Havi terhelhetőség} = \text{családban egy főre jutó havi jövedelem} \times 20 / 100$$

$$(148\,630 \times 20) / 100 = 29\,726$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a havi terhelhetőség = **29 725,- Ft/hónap**

Nappali ellátás napközbeni tartózkodás:

Napi terhelhetőség = (rendszeres havi jövedelem x 15 / 100) / 30)

$$(148\,630 \times 15) / 100 = 22\,294,5$$

$$22\,294 / 30 = 743,15$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a napi terhelhetőség = **740,- Ft/nap**

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

Napi terhelhetőség = (rendszeres havi jövedelem x 2 / 100) / 30)

$$(148\,630 \times 2) / 100 = 2\,972,6$$

$$2\,972,6 / 30 = 99,086$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a napi terhelhetőség = **95,- Ft/nap**

Számítási példák bentlakásos intézmények napi személyi térítési díjára

Bentlakásos intézmények esetén a napi személyi térítési díj jövedeleméből történő számításához a az EMMI Tájékoztatás mintaképletét alkalmazzuk. A havonta fizetendő személyi térítési díj nem lehet több, mint a rendszeres havi jövedelem jogszabály által meghatározott mértéke (jövedelemhányad).

Kiindulásként kiszámoljuk a napi jövedelmet:

$$\text{Napi jövedelem} = \text{rendszeres havi jövedelem} \times 12 / 365$$

$$(148\,630 \times 12) / 365 = 4\,886,47$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a napi terhelhetőség = **4 885,- Ft/nap**

Szökőévben (pl. 2024-ben) 366 nappal kell osztani!

Rehabilitációs ellátást nyújtó intézmények:

$$\text{Napi terhelhetőség (50\%)} = \text{napi jövedelem} / 2$$

$$4\,885 / 2 = 2\,442,5$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a napi terhelhetőség = 2 440,- Ft/nap

Havonta terhelhető a jövedelem legfeljebb 50%-a: $(148\,630 / 2) = 74\,315,-$ Ft/hónap

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a havi terhelhetőség = **74 315,- Ft/hónap**

Átmeneti ellátást nyújtó intézmények:

$$\text{Napi terhelhetőség (60\%)} = \text{napi jövedelem} \times 60 / 100$$

$$(4\,885 \times 60) / 100 = 2\,931$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a napi terhelhetőség = 2 930,- Ft/nap

Havonta terhelhető jövedelem legfeljebb 60%-a: $(148\,630 \times 60) / 100 = 89\,178$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a havi terhelhetőség = **89 175,- Ft/hónap**

Tartós bentlakást nyújtó intézmények:

$$\text{Napi terhelhetőség (80\%)} = \text{napi jövedelem} \times 80 / 100$$

$$(4\,885 \times 80) / 100 = 3\,908$$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a napi terhelhetőség = 3 905,- Ft/nap

Havonta terhelhető jövedelem legfeljebb 60%: $(148\,630 \times 80) / 100 = 118\,904$

A jövedelemkorlát és kerekítés szabályai szerint a havi terhelhetőség = **118 900,- Ft/hónap**

Jelentős pénzvagyron számítása

Pl: Az intézmény napi térítési díja: 5 000,- Ft

Ingatlanvagyon: 5 000 000,- Ft

Jelentős pénzvagyon: 5.000,- Ft x 365 nap = 1 825 000,- Ft-nál nagyobb összeg

Jelentős pénzvagyon terhelhetősége: 5 000 000 – 1 825 000 = 3 175 000,- Ft

Jelentős pénzvagyon napi terhelhetősége:

$$5\,000 \text{ Ft/nap intézményi térítési díj} - \text{napi jövedelemhányad} \\ = \text{napi pénzvagyonterhelés}$$

Terhelhetőség időtartama:

$$\text{jelentős pénzvagyon} / \text{napi vagyonterhelés}$$

Szökőévben (pl. 2024-ben) 366 nappal kell osztani!

Ingatlanvagyon terhelésének számítása

Pl: Ingatlanvagyon: 5 000 000,- Ft

Jelentős ingatlanvagyonrész: 5 000 000 – 1 140 000 = 3 860 000

Ingatlanvagyonra havonta terhelhető rész: 3 860 000 / 96 = 40 208,- Ft/hónap

Ingatlanvagyonra naponta terhelhető rész:

$$(40\,208 \times 12) / 365 \text{ vagy}$$

$$(40\,208 \times 96) / 2\,922 \text{ nap}$$

$$\text{kerekítve} = \mathbf{1\,320,- Ft/nap}$$

Szökőévben (pl. 2024-ben) 366 nappal kell osztani!

Számítási példák tartós bentlakásban az ellátást igénybevevő személyi térítési díjának megállapításáraAz intézményi térítési díj összege: **5 000,- Ft/nap****Minta Etelka**Jövedelme: **100 000,- Ft/hónap**Havi jövedelemhányada (jövedelme 80%-a): $(100\,000 \times 80) / 100 = \underline{\underline{80\,000,- Ft/hónap}}$

Napi jövedelemhányada (havi jövedelemhányada x 12 / 365)

 $(80\,000 \times 12) / 365 = \underline{\underline{2\,630 Ft/nap}}$ **Hiányzik :**

az intézményi térítési díj és a napi jövedelemhányad különbözete:

 $5\,000 - 2\,630 = \underline{\underline{2\,370,- Ft/nap}}$ **Pótlás az intézményi térítési díjig:****1. Jelentős pénzvagyona: 3 000 000,- Ft**

Pénzvagyon – (intézményi napi térítési díj X 365 nap)

 $3\,000\,000 - (5\,000,- Ft \text{ int. térdíj} \times 365 \text{ nap}) = 1\,825\,000,- Ft = 1\,175\,000,- Ft$ terhelhető a pénzvagyonbólA pénzvagyon elég lesz: $1\,175\,000 / 1\,715 = \underline{\underline{495 \text{ napra}}}$

Napi személyi térítési díj	
Jövedelemhányad (Ft/nap)	2 630
Pénzvagyonhányad (Ft/nap)	2 370
Fizetendő napi díj: (Ft/nap)	5 000

2. Jelentős ingatlanvagyon: 5 000 000,- Ft**Ha már nem áll rendelkezésre pénzvagyon, a terhelhető ingatlanvagyon:** $5\,000\,000,- Ft - (\text{szociális vetítési alap} \times 40 = 1\,140\,000,- Ft) = 3\,860\,000,- Ft$ $3\,860\,000,- Ft / 96 \text{ hónap} = \underline{\underline{40\,205,- Ft/ hónap}}$ Egy napra terhelhető ingatlanvagyon = $3\,860\,000,- Ft / 2922 \text{ nap} (96 \text{ hónap}) = \underline{\underline{1\,320,- Ft/nap}}$

Napi személyi térítési díj	
Jövedelemhányad (Ft/nap)	2 630
Ingatlan vagyonhányad (Ft/nap)	1 320
Fizetendő napi díj: (Ft/nap)	3 950

Távolléti díj számítása:**Tervezetten 495 napig, illetve amíg el nem fogy a jelentős pénzvagyton:**

Terhelés megnevezése	20%	40%	60%
Jövedelemhányad (2 630,- Ft/nap)	525	1 050	1 575
Pénzvagytonhányad (2 370,- Ft/nap)	475	950	1 425
Fizetendő távolléti díj: (Ft/nap)	1 000	2 000	3 000

Tervezetten 496. naptól, illetve a pénzvagyton terhelhetőségének megszűnésétől amíg az ingatlanvagyon terhelhető:

Terhelés megnevezése	20%	40%	60%
Jövedelemhányad (2 630,- Ft/nap)	525	1 050	1 575
Ingatlan vagyonhányad (1 320,- Ft/nap)	260	525	790
Fizetendő távolléti díj: (Ft/nap)	785	1 575	2 365

Számítási példák havonta fizetendő térítési díjak megállapítására:
Teljes jelenlétnél pénzvagyomból terhelt időszakban:

Emlékeztetőül: példánkban a havi jövedelemhányad 80 000,- Ft/hónap

Terhelés megnevezése	28 nap	29 nap	30 nap	31 nap
Intézményi térítési díj (Ft/hó)	140 000	145 000	150 000	155 000
Jövedelemhányad (2 630,- Ft/nap)	73 640	76 270	78 900	80 000
Pénzvagyonyhányad (2 370,- Ft/nap)	66 360	68 730	71 100	73 470
Fizetendő térítési díj: (Ft/hónap)	140 000	145 000	150 000	153 470

Figyelem! 31 napos hónapban legfeljebb a havi jövedelemhányadot számíthatjuk!
Teljes jelenlétnél ingatlan vagyomból terhelt időszakban:

Emlékeztetőül: példánkban a havi jövedelemhányad 80 000,- Ft/hónap

Terhelés megnevezése	28 nap	29 nap	30 nap	31 nap
Intézményi térítési díj (Ft/hó)	140 000	145 000	150 000	155 000
Jövedelemhányad (2 630,- Ft/nap)	73 640	76 270	78 900	80 000
Ingatlan vagyonyhányad (1 320,- Ft/nap)	36 960	38 280	39 600	40 208
Fizetendő térítési díj: (Ft/hónap)	110 600	114 550	118 500	120 208

Figyelem! 31 napos hónapban legfeljebb a havi jövedelemhányadot és vagyonrészt számíthatjuk!
Pénzvagyomból terhelt időszakban: szeptember (30 nap)

	nap	Jövedelemből (2 630,-Ft/nap) (525,- Ft/nap)	Pénzvagyomból (2 370,- Ft/nap) (475,- Ft/nap)	Összesen:
Jelenlét	17	44 710	40 290	85 000
Távollét két hónapon belül (20%)	13	6 825	6 175	13 000
Fizetendő térítési díj: (Ft/hónap)		51 535	46 465	98 000

Ingatlanvagyonból terhelt időszakban: szeptember (30 nap)

	nap	Jövedelemből (2 630,-Ft/nap) (525,- Ft/nap)	Ingatlan- vagyonból (1 320,- Ft/nap) (260,- Ft/nap)	Összesen:
Jelenlét	17	44 710	22 440	67 150
Távollét két hónapon belül (20%)	13	6 825	3 380	10 205
Fizetendő térítési díj: (Ft/hónap)		51 535	25 820	77 355

Folyamatábra

